

Schuller Hugóné Első Leányával, Leával

Ez én vagyok bébi koromban édesanyámmal. Budapesten születtem 1914-ben, a család magyar származású volt, magyar zsidó család. A legkorábbi élményem az, hogy egy vonatablakon adtak be, és egy katona térdén ültem egy vonatban. Nem sokkal az első világháború kitörése után lehetett. Akkor nagyon sokat utaztunk az anyai nagyszülőkhöz Wuppertalba, és ez egy ilyen út lehetett.

Apám Németországban, Hannoverben kapott munkát a Hannomag gyárban [Jelenleg is működő, old timereket és lakóautókat előállító gyár. -- A szerk.], és akkor a feleségével, illetve velem együtt, aki már megszülettem, kiköltöztünk.

A hannoveri lakás nagyon szép lakás volt, ott töltöttük a fiatalkorunkat kamaszkorunkig. Volt háló, gyerekszoba, nappali, fürdő és konyha. A gyerekszobánk szomszédos volt anyámék hálósobájával. Tolóajtó volt, össze lehetett csukni. Egyszer egy barátnőmmel összecsuktuk az ajtót, majd én egy asztalra ráállítottam egy széket, egy másik széket pedig eléje. Kimentem a vasalódeszkáért, nekitámasztottam a felső széknek -- hogy hogy nem csúszott le róla, azt nem tudom --, lett egy prima csúszda. Igen ám, de ez nem csúszott. Erre fogtam egy lavórt, azt a vasalódeszka alá tettem, hoztam egy vödör vizet, és azzal öntöztem le a vasalódeszkát, akkor csúszott. De kevés volt, akkor még hoztam vizet. Valaki segített, nem tudom már, ki, valamelyik kinti barátnőm volt a másik tettes. Mindenesetre kaptunk hideget, meleget, amikor a szülők hazaértek. Irtózatos botrány volt, azt hiszem, akkor kaptam életem egyetlen pofonját anyámtól. Soha nem pofozott meg se engem, se az öcsémet, se a húgomat. De akkor kaptam egy pofont.

Fräuleinre nem volt pénzünk, de volt egy kisasszony, aki minden délelőtt vitt sétálni bennünket. A hannoveri élet meglehetősen felhőtlen dolog volt, mert ott voltam gyerek, ott voltak a barátaim, ott jártam iskolába. Anyám minden vasárnap délelőtt fölpackolta a családot tejeskávés kannával felszerelve, termoszsal meg kuglóffal, és van Hannovernek egy nagyon szép része, egy kis erdő, kicsit olyan, mint a Városliget, és volt egy kertvendéglő, ő fölpackolta a kuglófot, a vendéglőben rendeltük azt a jó kis lötytös német kávét. Nem tudtak azok kávét főzni, de mindegy, kuglófhoz jó volt. S akkor délig játszottunk, és délben aztán hazamentünk. A hannoveri életnek az volt a pozitív jellege, hogy nagyszüleim révén nem volt anyagi gondunk. Rendkívül sok ruhát örököltem nagyanyámtól, ő nagyon szeretett öltözködni, pénz volt rá, ha megunt egy ruhát, én kaptam meg.